

Kohtuasi C-595/23 [Cuprea]ⁱ**Eelotsusetaotlus****Saabumise kuupäev:**

26. september 2023

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Corte di appello di Napoli (Napoli apellatsioonikohus, Itaalia)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

7. september 2023

Kriminaalasi järgmise isiku suhtes:

EDS

[...]

CORTE DI APPELLO DI NAPOLI (Napoli apellatsioonikohus, Itaalia)
Ennetusmeetmete spetsialiseerunud koda
[...]

MÄÄRUS

millega Euroopa Liidu Kohtule esitatakse eelotsuse küsimus liidu institutsioonide õigusaktide kehtivuse ja tõlgendamise kohta (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 267)

EELOTSUSE KIIRMENETLUSE KOHALDAMISE TAOTLUS

(Euroopa Liidu Kohtu kodukorra artikkel 107)

Corte di Appello di Napoli, sezione specializzata *ope legis* per le misure di prevenzione (Napoli apellatsioonikohus, seaduse alusel ennetusmeetmete spetsialiseerunud koda), [...]

karistuse täitmise peale esitatud apellatsioonkaebuses, mille esitas:

EDS [...] [apellandi andmed]

ⁱ Käesoleva kohtuasja nimi on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetluspoole tegelikule nimele.

arvestades 15.05.2023 esitatud taotlust, mille eesmärk oli saavutada see, et Schengen infosüsteemist (SIS) kustutataks hoiatusteade, mis käsitleb liikmesriigi Rumeenia poolt EDS-i kohta väljastatud Euroopa vahistamismäärust, mis tehti Bukaresti apellatsioonikohtu kriminaalasjas 10.07.2017 tehtud süüdimõistva otsuse nr 148, mida Rumeenia kõrgeim kassatsioonikohus muutis 07.02.2019 otsusega nr 32/A, täitmiseks;

[...] [riigisisene menetlus]

MÄRGIB

§1. Kohtuasja asjaolud.

Liikmesriik Rumeenia väljastas Bukaresti apellatsioonikohtu kaudu 08.02.2019 Euroopa vahistamismääruse nr 6536/2/2008, et viia täide Rumeenias kriminaalasjas 10.07.2017 tehtud süüdimõistev kohtuotsus nr 148, mille tegi sama Bucaresti apellatsioonikohus, ning mis on jõustunud ja täitmisele pööratav tulenevalt kassatsioonikohtu 07.02.2019 otsusest nr 32/A, millega seda otsust EDS-ile määratud karistuse osas osaliselt muudeti, mõistes talle 5 aasta ja 6 kuuse vabadusekaotuse.

Liikmesriik Rumeenia sisestas Schengeni infosüsteemi (SIS) samal ajal hoiatusteate Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määruse EL 2018/1862 (*milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist politseikoostöös ja kriminaalasjades tehtavas õigusalasest koostöös*) tähenduses, et EDS vahistataks tema Rumeeniale üleandmiseks 08.02.2019 Euroopa vahistamismääruse nr 6536/2/2008 alusel.

Sellest tulenevalt vahistati EDS Itaalias 13.01.2020 ja anti ta kohtu alla Corte d'appello di Napoli (Napoli apellatsioonikohus, Itaalia), kes on pädev Euroopa vahistamismäärust täitev õigusasutus.

15.09.2020 kohtuotsusega nr 20/2020, mis jõustus 26.09.2020, keeldus Corte d'appello di Napoli (Napoli apellatsioonikohus, Itaalia) EDS-i liikmesriigile Rumeenia üle andmast ja tunnustas samal ajal Rumeenia kriminaalasjas tehtud süüdimõistvat kohtuotsust, millel Euroopa vahistamismäärus põhines, ning määras, et karistus tuleb täide viia Itaalias vastavalt Itaalia riigisisesele õigusele.

EDS-ile mõistetud karistuse täideviimine algas tegelikult 15.07.2022 Itaalias Itaalia riigisisese õiguse alusel.

Corte d'appello di Napoli (Napoli apellatsioonikohus, Itaalia), kes on mõistetud karistust täideviiv kohus, kuulutas hiljem karistuse täideviimise lõppenuks 11.10.2022 määrusega, mis on Itaalia kriminaalmenetluse seadustiku artikli 673 tähenduses lõplik otsus, tuginedes samal ajal tunnustamist käsitlevale kohtuotsusele, kuna Rumeenia kriminaalasjas tehtud süüdimõistva kohtuotsuse, mis oli Itaalias täitmiseks tunnustatud, täidetavus oli ära langenud.

Liikmesriik Rumeenia ei ole siiani kustutanud EDS-i kohta sisestatud hoiatusteadet Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määruse (EL) 2018/1862 artikli 55 tähenduses ega ole tühistanud tema kohta väljastatud Euroopa vahistamismäärust, vaatamata üleandmisest keeldumisele ja samal ajal kohtuotsuse Itaalias täitmiseks tunnustamisele ning selle täitmisele vastavalt Itaalia riigisisesele õigusele.

Hoiatusteate kustutamist liikmesriigilt Rumeenia taotles Itaalia justiitsministeerium 24.08.2022. Rumeenia vastas 30.08.2022, et Euroopa vahistamismäärust ei olnud tühistatud, sest Euroopa Liidu Kohtule oli esitatud eelotsuse küsimus ning järelikult oli menetlus peatatud.

Bukaresti apellatsioonikohus võttis 02.02.2023 kohtuotsusega tagasi Euroopa Liidu Kohtule esitatud eelotsuse küsimuse ja jättis rahuldamata EDS-i esitatud Euroopa vahistamismääruse tühistamise taotluse ja SISist hoiatusteate kustutamise taotluse.

Sellest tulenevalt palus Itaalia justiitsministeerium Bukaresti apellatsioonikohtul (09.03.2023 kirjaga) ja Rumeenia justiitsministeeriumil (09.05.2023 kirjaga) Euroopa vahistamismääruse tühistada ja hoiatusteate SISist kustutada.

11.03.2023 otsusega jättis Rumeenia kõrgeim kassatsioonikohus rahuldamata EDS-i kassatsioonkaebuse, leides, et kuna Itaalia oli kriminaalasjas tehtud Rumeenia süüdimõistvat kohtuotsust täitmiseks tunnustanud, kuuluvad kõik kõnealust täitmist käsitlevad küsimused ainult karistust täideviiva Itaalia kohtu kui tunnustatud kohtuotsust täitva riigi kohtu alluvusse.

Sel põhjusel esitas EDS täitmise küsimuse uuesti Napoli apellatsioonikohtule kui kohtuotsust täitvale kohtule, väites, et kuigi keelduti tema üleandmisest, mida Rumeenia Euroopa vahistamismääruse kaudu taotles, ja kuigi Itaalias tunnustati kriminaalasjas tehtud Rumeenia süüdimõistvat kohtuotsust, mis oli Euroopa vahistamismääruse alus, ning kuigi selle karistuse täitmine oli Itaalias juba alanud ja lõppenud, ei ole liikmesriik Rumeenia sellele vaatamata Euroopa vahistamismäärust tühistanud ega isegi SISist hoiatusteadet kustutanud.

EDS väidab nimetatud kohtus, et faktiline olukord, kus ta on tulemuselt ammendanud kõik Rumeenia õiguses ette nähtud õiguskaitse- ja kaebvahendid, piirab ebaseaduslikult tema isikuvabadust ja liikumisvabadust, kuna seni kuni hoiatusteadet SIS-ist ei tühistata, vahistatakse ta jätkuvalt igas liikmesriigis, kuhu ta suundub.

Selle tõendamiseks esitas EDS tõendid selle kohta, et 09.08.2021, pärast Corte d'appello di Napoli (Napoli apellatsioonikohus, Itaalia) tehtud üleandmisest keeldumise otsust ja enne tunnustatud karistuse täideviimise algust läks ta Kreekasse puhkusele ja Mykonose saare politsei vahistas ta Rumeenia poolt 08.02.2019 väljastatud sama Euroopa vahistamismääruse täitmiseks. Kohtumenetluse tulemusel keeldus Egeuse apellatsioonikohus (Kreeka) 08.09.2021 otsusega isiku üleandmisest, sest Itaalias oli juba enne üleandmisest

keeldumist tunnustatud Euroopa vahistamismääruse aluseks oleva kohtuotsuse täidetavust.

Oma isikuvabaduse ja vaba liikumise õiguse kaitseks palus EDS viidatud Corte d'appello di Napoli (Napoli apellatsioonikohus, Itaalia) kui tunnustatud karistust täitval kohtul teha määruse SISist hoiatusteate kustutamise ja Euroopa vahistamismääruse tühistamise kohta või teise võimalusena esitada Euroopa Liidu Kohtule eelotsuse küsimus seoses liidu institutsioonide õigusaktide tõlgendamise ja kehtivusega Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 267 tähenduses.

§2. Itaalia riigisisene õigus.

22.04.2005 seaduse nr 69 (*Sätted riigisisese õiguse kooskõlla viimiseks nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsusega 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta*) (legge n. 69 del 22.4.2005 (*Disposizioni per conformare il diritto interno alla decisione quadro 2002/584/GAI del Consiglio, del 13 giugno 2002, relativa al mandato d'arresto europeo e alle procedure di consegna tra Stati membri*)) artiklis 18bis, versioonis, mis kehtis EDS-i liikmesriigile Rumeenia üleandmisest keeldumise kohtuotsuse tegemise hetkel, oli ette nähtud, et apellatsioonikohus võib üleandmisest keelduda „kui Euroopa vahistamismäärus on tehtud vabadusekaotuse või isikuvabadust piirava julgeolekumeetme täitmiseks, kui tagaotsitav on Itaalia või mõne teise Euroopa Liidu liikmesriigi kodanik, kes omab seaduslikult ja tegelikult Itaalia territooriumil elukohta või viibib seaduslikult ja tegelikult Itaalia territooriumil, juhul kui apellatsioonikohus otsustab, et seda karistust või julgeolekumeedet täidetakse kooskõlas Itaalia riigisisese õigusega“.

Kuna EDS-i puhul olid need tingimused täidetud, keeldus Corte d'appello di Napoli (Napoli apellatsioonikohus, Itaalia) sel põhjusel otsusega nr 20/2020 üleandmisest ja otsustas, et Euroopa vahistamismääruse alusel kriminaalasjas tehtud Rumeenia süüdimõistva kohtuotsusega mõistetud karistus täidetakse Itaalias vastavalt Itaalia riigisisesele õigusele.

07.09.2010 seadusandliku dekreediga nr 161 (*Sätted riigisisese õiguse kooskõlla viimiseks raamotsusega 2008/909/JSK vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes, millega määratakse vabadusekaotuslikud karistused või vabadust piiravad meetmed, nende Euroopa Liidus täideviimise eesmärgil*) (decreto legislativo n. 161 del 07.9.2010 (*Disposizioni per conformare il diritto interno alla Decisione quadro 2008/909/GAI relativa all'applicazione del principio del reciproco riconoscimento alle sentenze penali che irrogano pene detentive o misure private della libertà personale, ai fini della loro esecuzione nell'Unione Europea*)) artiklis 24 on ette nähtud, et juhul kui apellatsioonikohus keeldub isiku üleandmisest, mida taotletakse kriminaalasjas tehtud süüdimõistval kohtuotsusel põhineva Euroopa vahistamismäärusega, ning otsustab karistuse täideviimise

Itaalia territooriumil, peab ta samal ajal täitmiseks tunnustama välismaist kriminaalasjas tehtud süüdimõistvat kohtuotsust, millel Euroopa vahistamismäärus põhineb, juhul kui tingimused selleks on täidetud.

Kuna EDS-i puhul on tingimused täidetud, tunnustab Corte d'appello di Napoli (Napoli apellatsioonikohus, Itaalia) pärast üleandmisest keeldumist ja karistuse Itaalias täitmisele pööramist kohtuotsusega nr 20/2020 Rumeenia kriminaalasjas tehtud süüdimõistva kohtuotsuse Itaalias täidetavaks.

07.09.2020 seadusandliku dekreeedi nr 161 artiklis 16 on ette nähtud, et kui tehakse kohtuotsus tunnustamise kohta, täidetakse karistust vastavalt Itaalia seadustele, kaasa arvatud amnestia ja armuandmise valdkonna normid.

Sel põhjusel, kuna EDS-i puhul on tingimused täidetud, tunnistatakse tunnustatud karistus (mis võrdub viie aasta ja kuue kuuse vabadusekaotusega) kantuks kolmeaastase vabadusekaotuse meetmega, tulenevalt 2006. aasta seadusega nr 241 tunnustatud amnestiast.

07.09.2010 seadusandliku dekreeedi nr 161 artiklis 7 on ette nähtud, et kui Itaalia edastab välismaale kriminaalasjas tehtud Itaalia süüdimõistva kohtuotsuse täitmise taotluse, ei saa karistust enam Itaalias täita, kui sama karistuse täideviimine on täideviiva riigi territooriumil juba alanud, välja arvatud süüdimõistetud isiku kinnipidamiskohast põgenemise korral.

Itaalia õiguses on seega ette nähtud, et alates hetkest, mil teine liikmesriik on täitmiseks tunnustanud Euroopa Liidu liikmesriigi kohtu kriminaalasjas tehtud süüdimõistvat otsust ning karistuse täideviimine on täideviivas riigis alanud, kaotab kohtuotsuse teinud riik karistuse täideviimise pädevuse, välja arvatud ainsal juhul, kui süüdimõistetud isik kinnipidamiskohast põgeneb.

Järelikult näib, et EDS-il on tulenevalt Euroopa vahistamismäärusega taotletud üleandmisest keeldumisest, kriminaalasjas tehtud Rumeenia süüdimõistva kohtuotsuse Itaalias täitmiseks tunnustamisest ja Itaalias tunnustatud karistuse täitmise alustamisest õigus tema kohta liikmesriigi Rumeenia poolt 08.02.2019 väljastatud Euroopa vahistamismääruse tühistamisele ja lisaks sellega seoses SISi sisestatud hoiatusteate kustutamisele.

Liikmesriigi Rumeenia poolt Euroopa vahistamismääruse tühistamata jätmine ja eelkõige vastava hoiatusteate SISist kustutamata jätmine ohustab järelikult otseselt, kehtivalt ja konkreetselt tema isikuvabadust ja tema õigust Euroopa Liidus vabalt liikuda, kuna ta võidakse iga Euroopa piiri ületamisel vahistada.

Itaalia riigisisene õigus ei näe aga ette Itaalia kohtu kui täidesaatva riigi kohtu pädevust teha määrus teise väljaandjariigi väljastatud Euroopa vahistamismääruse tühistamiseks ega ka pädevust kustutada SISist teise väljaandjariigi sisestatud hoiatusteade.

Järelikult kui kohaldada Itaalia riigisest õigust nii, nagu selle normid on tekstis sõnastatud, ei saa EDS-i apellatsioonkaebust rahuldada, kuna täidesaatvale riigile ei ole ette nähtud pädevust teha määrust väljaandjariigi tehtud Euroopa vahistamismääruse tühistamiseks ega määrust väljaandjariigi poolt SISi sisestatud hoiatusteate kustutamiseks.

Seetõttu tuleb viidatud järeldust võrrelda liidu õiguse normidega, et hinnata, kas liidu õigust saab tõlgenda nii, et seda pädevust tunnustatakse täidesaatva riigi kohtu puhul.

§3. Euroopa Liidu õiguse normid.

Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JSK (*Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta*) artikli 4 punktis 1 on ette nähtud, et vahistamismäärust täitev liikmesriigi õigusasutus võib keelduda isiku üleandmisest, kui Euroopa vahistamismäärus on tehtud karistuse täitmiseks ja süüdimõistetu on vahistamismäärust täitva liikmesriigi kodanik või viibib seal või omab seal elukohta, tingimusel, et vahistamismäärust täitev riik kohustub karistuse täitma vastavalt oma riigisisesele õigusele.

Nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsuse 2008/909/JSK (*vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes, millega määratakse vabadusekaotuslikud karistused või vabadust piiravad meetmed, nende Euroopa Liidus täideviimise eesmärgil*) artiklis 25 on ette nähtud, et juhul kui täidesaatva riigi kohus keeldub üleandmisest nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JSK artikli 4 punkti 6 tähenduses, tuleb kohaldada ka nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsuse 2008/909/JSK norme vastastikuse tunnustamise kohta kriminaalkaristuste täideviimise eesmärgil.

Sel põhjusel, juhul kui täidesaatva riigi kohus keeldub üleandmisest nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JSK artikli 4 punkti 6 tähenduses, otsustades karistuse täideviimise oma territooriumil ja vastavalt oma riigisisesele õigusele, kohaldatakse ka nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsuse 2008/909/JSK artikli 22 lõiget 1, milles on ette nähtud, et väljaandjariik ei tohi võtta karistuse täideviimise edasisi samme, kui selle täideviimine täidesaatvas riigis on alanud (välja arvatud ainult süüdimõistatud isiku kinnipidamiskohast põgenemise korral).

EDS-i suhtes keeldus täitevkohus, Corte d'appello di Napoli (Napoli apellatsioonikohus, Itaalia) üleandmisest nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JSK artikli 4 punkti 6 tähenduses, otsustades karistuse täideviimise Itaalias vastavalt oma riigisisesele õigusele, tingimusel, et kriminaalasjas tehtud Rumeenia kohtuotsust tunnustatakse nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsuse 2008/909/JSK artikli 25 tähenduses.

Karistuse täideviimine algas Itaalias, kes on täidesaatev riik, ja seega kaotas liikmesriik Rumeenia kui väljaandjariik karistuse täideviimise pädevuse, nõukogu

27. novembri 2008. aasta raamotsuse 2008/909/JSK artikli 22 lõike 1 kohaselt – süüdimõistetud isik [...] ei ole kinnipidamiskohast põgenenud, mistõttu ei ole tegemist erandiga reeglist.

EDS-il on järelikult õigus liikmesriigi Rumeenia poolt 08.02.2019 tehtud Euroopa vahistamismääruse tühistamisele ja samuti liikmesriigi Rumeenia poolt SISi sisestatud hoiatusteate kustutamisele, kuna täidesaatva riigi kohus on tunnustatud karistuse täitmist Itaalias alustanud ning on selle täitmise ka lõppenuks kuulutanud.

§3.1. Seega tuleb kontrollida, kas liidu õiguses on ette nähtud meetmed süüdimõistetud isiku otseseks kaitseks selle eest, et teda ei võetaks Euroopa vahistamismääruse ja SISi hoiatusteate tagajärjel täiendavalt vastutusele juhul, kui tunnustatud karistuse täitmine on täidesaatva riigi territooriumil alanud.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määruse (EL) 2018/1862 (*milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist politseikoostöös ja kriminaalasjades tehtavas õigusalasest koostöös*) artikli 55 lõikes 1 on ette nähtud, et sama määruse artikli 26 kohased SISi sisestatud hoiatusteated tuleb kustutada kolmel erineval ja üksteisest sõltumatul juhul: 1) kui isik, kelle üleandmist Euroopa vahistamismäärusega taotletakse, on vahistamismääruse väljastanud liikmesriigile üle antud; 2) riigisisese õiguse kohaselt pädev õigusasutus on Euroopa vahistamismääruse aluseks oleva kohtuotsuse tühistanud; 3) kui hoiatusteate kestuse tähtaeg on aegunud vastavalt artikli 53 korrale.

Selles osas tuleb märkida, et artiklis 55 ei ole ette nähtud artikli 26 tähenduses SISi sisestatud hoiatusteate kustutamist, kui üleandmisest on keeldutud nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JSK artikli 4 punkti 6 alusel karistuse täitmismäärusega täideviiva riigi territooriumil vastavalt tema riigisisesele õigusele, tingimusel, et kriminaalasjas tehtud kohtuotsust tunnustatakse nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsuse 2008/909/JSK artikli 25 tähenduses.

Käesoleva apellatsioonikohtu arvates on see sätestamata jätmine pelk õigusliku koordineerimise viga ning seda tuleb tõlgendamise kaudu täiendada.

Põhjus, miks hoiatusteate tuleb kustutada, kui isik üle antakse, on selge: Euroopa vahistamismäärus on täidetud ja järelikult ei tule sama isikut enam otsida ega vahistada selle vahistamismääruse alusel, mille toime on seega lõppenud.

Samuti on selge põhjus, miks hoiatusteadet ei tule aga tühistada üldjuhul siis, kui isikut ei ole üle antud: üleandmisest keeldumise põhjuseid on erinevaid, mõned neist on kohustuslikud ja ülejäänud vabatahtlikud, mõned ajutised, sest need on seotud tagaotsitava isiku ajutise olukorra või omadustega, mõned on kohaldatavad teatud liikmesriikides, kuid mitte teistes liikmesriikides.

Neil põhjustel on väga mõistlik, et SISi hoiatusteadet ei tule üldjuhul kustutada siis, kui isikut ei ole üle antud. Kõnealust isikut tuleb veel taga otsida ja vajadusel

sama Euroopa vahistamismääruse täitmiseks vahistada, kuigi erinevates kohtades, erineval ajal ja/või erinevatel tingimustel.

Muu hulgas on sel põhjusel Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määruse (EL) 2018/1862 artiklites 24 ja 25 ette nähtud iga liikmesriigi pädevus nõuda vahistamismääruse väljastanud liikmesriigi SIRENE büroolt hoiatusteate juurde lipu lisamist, mis takistab SISi sisestatud hoiatusteatega nõutava meetme võtmist selle liikmesriigi territooriumil, kes nõudis lipu lisamist. Sel juhul on hoiatusteate sisestanud liikmesriigi SIRENE büroo kohustatud lipu lisama.

See-eest on ebamõistlik hoiatusteate SISist kustutamist mitte ette näha juhul, kui üleandmisest keeldumise otsus on tehtud nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JSK artikli 4 punkti 6 alusel, karistuse täitmismäärusega täideviiva riigi territooriumil vastavalt riigisisesele õigusele, enne kriminaalasjas tehtud kohtuotsuse tunnustamist nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsuse 2008/909/JSK artikli 25 tähenduses.

Sellisel juhul on Euroopa vahistamismääruse eesmärk saavutatud, nagu juhtub siis, kui isik antakse üle vahistamismääruse teinud riigile.

Kaalutlustest tuleneb, et kui isik on vahistamismääruse teinud riigile üle antud, tuleb hoiatusteate SISist kustutada, sest Euroopa vahistamismäärus on täidetud ja selle toime on lõppenud. Seda toetab ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määruse (EL) 2018/1862 põhjendus 46, milles on ette nähtud: „*Hoiatusteadet peaks säilitama ainult niikaua, kui on vaja selle eesmärgi saavutamiseks, milleks hoiatusteate sisestati*“.

Kuid ka juhul kui üleandmisest keelduti enne kriminaalasjas tehtud välismaise süüdimõistva kohtuotsuse tunnustamist täideviiva riigi territooriumil täitmiseks on Euroopa vahistamismääruse toime lõppenud. Seda seetõttu, et nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsuse 2008/909/JSK artikli 22 lõikes 1 on sõnaselgelt ette nähtud, et väljaandjariik ei tohi võtta karistuse täideviimise edasisi samme, kui täideviimine täidesaatva riigi territooriumil on alanud.

Sel põhjusel on ilmne, et Euroopa vahistamismääruse eesmärk on täidetud nii juhul kui üleandmine on täide viidud, kui ka juhul, kui üleandmisest on keeldutud enne kriminaalasjas tehtud välismaise süüdimõistva kohtuotsuse tunnustamist täideviiva riigi territooriumil täitmiseks ning täideviimine on alanud.

Seda arvestades, kuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määruse (EL) 2018/1862 artikli 55 lõikes 1 on ette nähtud hoiatusteate SISist kustutamine, kui üleandmine on täide viidud, on igati põhjendatud ja järjepidev leida, et viidatud sätet tuleb tõlgendamise kaudu laiendada ka sarnasele juhule, kus üleandmisest keelduti enne kriminaalasjas tehtud süüdimõistva kohtuotsuse tunnustamist täideviiva riigi territooriumil täitmiseks ning täideviimine on alanud. Seda seetõttu, et mõlemal juhul on Euroopa vahistamismäärus saavutanud oma eesmärgi, mistõttu see hoiatusteate tuleb SISist kustutada kooskõlas sama

28. novembri 2018. aasta määruse (EL) 2018/1862 põhjendusega 46, milles on ette nähtud: „*Hoiatusteadet peaks säilitama ainult niikaua, kui on vaja selle eesmärgi saavutamiseks, milleks hoiatusteade sisestati*“.

Juhul kui vahistamismääruse teinud liikmesriik, kes sisestas SISi hoiatusteate Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määruse (EL) 2018/1862 artikli 26 tähenduses, ei taga hoiatusteate kustutamist artikli 55 lõike 1 kohaselt, võib täidesaatev liikmesriik kõnealust kustutamist nõuda vahistamismääruse teinud liikmesriigi SIRENE büroolt, sarnaselt sellele, mis on ette nähtud sama määruse artiklites 24 ja 25, kus hoiatusteate sisestanud riigi SIRENE büroo on peab hoiatusteatele lisama lipu, või käesoleval juhul hoiatusteate kustutama pelgalt täidesaatva riigi taotluse alusel.

Kui liidu õiguse selline tõlgendus oleks kehtiv, tuleks EDS-i vastuapellatsioonkaebus rahuldada, kuna Corte d'appello di Napoli (Napoli apellatsioonikohus, Itaalia) kui tunnustatud kohtuotsuse täideviimise riigi täitevkohus peaks liikmesriigi Rumeenia SIRENE büroolt nõudma, et ta kustutaks SISist hoiatusteate vastuapellatsioonkaebuse esitaja suhtes tehtud 08.02.2019 Euroopa vahistamismääruse kohta.

Seega on vajalik esitada eelotsuse küsimus ERTL artikli 267 alusel.

§4. Eelotsuse küsimus.

Euroopa Liidu Kohtul palutakse selgitada, kas järgmised artikleid tuleb koostoimes tõlgendada nii, et:

- nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JSK artikli 4 punkti 6;
- nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsuse 2008/909/JSK artikli 22 lõiget 1 ja artiklit 25;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määruse (EL) 2018/1862 artikleid 24, 25, 26 ja artikli 55 lõiget 1;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määruse (EL) 2018/1862 põhjendust 46;

tuleb tõlgendada nii, et:

1. kui täidesaatev riik on keeldunud isiku üleandmisest, mida vahistamismääruse teinud riik taotleb Euroopa vahistamismäärusega, mis on väljastatud kriminaalasjas tehtud süüdimõistva kohtuotsuse täideviimiseks, ning on kohtuotsust tunnustanud ja määranud karistuse täideviimise oma territooriumil vastavalt oma riigisisesele õigusele ning täideviimine on alanud, peab vahistamismääruse teinud riik

kustutama SISi sisestatud hoiatusteate ja Euroopa vahistamismääruse tühistama;

2. kuni vahistamismääruse teinud riik ei ole tühistamist ja kustutamist taganud, on täidesaatva riigi õigusasutusel pädevus nõuda vahistamismääruse teinud riigi SIRENE büroolt, et ta kustutaks SISist hoiatusteate, ning see SIRENE büroo on kohustatud seda tegema?

§5. Eelotsuse kiirmenetluse kohaldamise taotlus Euroopa Liidu Kohtu kodukorra artikli 107 alusel.

Euroopa Liidu Kohtul palutakse kohtuasi läbi vaadata eelotsuse kiirmenetluses, sest kuigi EDS on alustanud karistuse, mis on enne isiku üleandmisest keeldumist Itaalias täitmiseks tunnustatud Euroopa vahistamismääruse esemeks, kandmist ja selle lõpetanud, ei saa ta suunduda ühessegi Euroopa Liidu liikmesriiki ilma, et teda ei ohustaks konkreetselt vahistamine, seni kuni SISist ei kustutata liikmesriigi Rumeenia poolt sisestatud hoiatusteadet 08.02.2019 Euroopa vahistamismääruse kohta, mille toime on nüüdseks lõppenud.

Järelikult sõltub eelotsuse küsimuse vastusest otseselt EDS-i isikliku vabaduse ja tema Euroopa territooriumil vaba liikumise õiguse kaitse.

Kui eelotsuse küsimusele vastatakse viidatud tähenduses, kustutatakse hoiatusteade SISist ja apellatsioonkaebuse esitaja võiks Euroopa territooriumil vabalt liikuda, ilma et ta vahistataks selleks, et täita Rumeenia tehtud 08.02.2019 Euroopa vahistamismäärust, mis on oma eesmärgi nüüdseks saavutanud.

[...] [juhised riigisisesele kantseleile]

Napoli [...] 04.07.2023.

[...]